

110 let gasilskega društva Višnja gora

Gasilsko društvo Višnja gora je 5. in 6. 7. 1985 slavnostno proslavilo 110-letnico svojega društva ter 40-letnico osvoboditve. V počastitev teh dveh jubilejev je društvo predalo svojemu namenu nov, z udarniškim delom zgrajen sodobni gasilski dom. Dom je bil zgrajen v letih 1982 do 1985. Pri gradnji so sodelovali vsi gasilci in krajanji. Po svojih močeh so prispevali les, denar in tudi udarniško delo. Še posebej pa je potrebno poudariti prispevek članov pobratenega društva iz Pi-

rana, ki so opravili pri gradnji preko 1000 udarniških ur. Na delo so prihajali 150 km daleč na svoje stroške. Izdelali so tudi spominske napisne plošče in pred domom postavili kamen in sidro, simbol pobratena med društvoma.

Skupno je bilo za dograditev doma opravljenih 15.000 udarniških ur in porabljenih le 7 milijonov din, ki so jih prispevali SIS varstva pred požari občine Grosuplje, krajevna skupnost Višnja gora, Kulturno umetniško dru-

štvo in društvo samo. Vrednost doma je preko 50 milijonov din. Z zgraditvijo doma je društvo in mestece Višnja gora veliko pridobilo. Dom nudi primerne prostore za shranjevanje potrebne gasilske opreme in za usposabljanje gasilcev za čim boljše pripravljenost za primer gašenja in reševanja, saj je ob domu veliko zemljišče, ki bo služilo kot vadbeni prostor. Z dvorano v podstrežju pa smo pridobili večnamenski prostor tudi za potrebe ostalih organizacij in društev.

Tako je bil na predvečer 4. julija v počastitev 110-letnice obstoja in 40-letnice osvoboditve v tej dvorani koncert domačega mešanega zbora, ki ga je prišlo poslušat preko 200 občanov. 5. julija zvečer je bila slavnostna seja društva v počastitev 110-letnice društva. 6. julija pa je bila otvoritev doma z veliko paradom. Po otvoritvi je bila gasilska zabava.

Prireditelj ob otvoritvi doma, 110-letnici društva in 40-letnici osvoboditve, so med drugim obiskali tudi prof. Branko Božič, tov. Vida Tomšič, predstavniki občine Grosuplje ter predstavniki sosednjih občinskih gasilskih zvez in društev.

Ob tej priliki je bilo društvo tudi odlikovano z gasilsko zvezdo II. stopnje, s katero ga je odlikovala GZ Jugoslavije. Prav tako pa je bilo podeljenih več republiških, občinskih in društvenih priznanj zaslužnim članom društva. Delo, ki je bilo do sedaj opravljeno in 110 let uspešnega dela sta porok, da bo društvo še naprej uspešno delalo.

Jože Gros

IVANČNA GORICA

Adaptacija vzgojnovarstvene enote

V KS Ivančna gorica je bilo do sedaj zelo slabo urejeno dnevno varstvo predšolskih otrok. V letošnjem letu je Skupščina občine Grosuplje namenila za dejavnost vzgoje in varstva predšolskih otrok tudi prostore, ki jih je izpraznila Postaja milice v Ivančni gorici.

V drugi polovici meseca julija se je pričela adaptacija prostorov. Z njo se bodo izboljšali standardi in normativi za to dejavnost, obenem pa pomeni tudi razširitev dejavnosti. V objektu bodo trije oddelki v katerih bo prostor za 60 otrok in lastna kuhinja. Dela bodo dokončana predvidoma v začetku meseca oktobra. Pred-

računska vrednost za gradbena dela znaša 20.500.000 din in za opremo 5.700.000 din. Največ sredstev prispeva SIS za otroško varstvo Grosuplje. Pri financiranju sodeluje tudi KS Ivančna gorica in DO IMP-Livar Ivančna gorica, ki je do sedaj prispevala že 2.000.000 din, njihov pooblaščenec delavec pa opravlja nadzor nad izvajanjem adaptacije.

Sredstva za opremo pa je v celoti zagotovila Vzgojnovarstvena organizacija »Stojan Šuligoj« Grosuplje s sredstvi amortizacije.

VVO »Stojan Šuligoj« Grosuplje

Kaj bo z arhivskim gradivom društev?

O arhivskem gradivu društev je bilo zadnje čase veliko govora. Vse bolj se namreč zavedamo, da to gradivo premalo cenimo in vrednotimo. Dokumentacijo, ki nastaja pri društvih, hranimo le toliko časa, kolikor nam je potrebna, nato pa se je s prvo čistilno akcijo znebimo. Je to mogoče? Seveda, ko pa nam stari papir dela navlako. Tudi zakoni nam nimajo kaj pomagati, če jih niti ne poznamo. Koliko časa bomo še potrebovali, da bomo spoznali, da del tega starega papirja predstavlja ARHIVSKO GRADIVO, to je tisto gradivo, ki ima trajen pomen za znanost ali za kulturo, in sicer ne glede na to kdaj, kje in pri kom je nastalo (Ur. l. SRS št. 1/1981, čl. 58). Tega »papirja« pa se ne meče proč.

na arhivskega gradiva.

Ker pa je gradiva iz dneva v dan manj, smo arhivsko gradivo društev začeli prevzemati tudi v arhiv. To pa ne pomeni, da ga bomo sedaj skrili pred ljudmi. Nasprotno! Vsakemu interesentu bo na voljo. Pa še »rejeno in popisano bo. Da o večji varnosti ne govorimo. V nekaterih krajih smo to že (deloma) uredili: Vrhnika, Logatec, Z Litijo in Grosupljem pa se še dogovarjamo. Da, tudi z Grosupljem. Si lahko predstavljate, da v občini Grosuplje deluje (naj bi) več kot 150 društev. Zgodovinski arhiv Ljubljana pa v svojih arhivskih skladiščih nima niti enega samega fonda. Če pri tem pomislimo tudi na številna društva, ki ne delujejo več, so pa v času delovanja igrala pomembno

vlogo v svojem kraju, je ta podatek res neverjeten.

Tisto, kar se bo dalo rešiti, bomo rešili (če bo možno) in spravili na varno. V skupni akciji bomo gotovo (za) uspešni in zadovoljni, da smo nekaj prispevali tudi za naše zanamce, ki jih bo zgodovina zanimala.

P. S.: Akcija naj bi se izvedla jeseni v skupnem sodelovanju Zgodovinskega arhiva Ljubljana in ZKO Grosuplje. Z njo bi radi rešili pred uničenjem čim več arhivskega gradiva društev, ki se sedaj nahaja po pisarnah, na podstrežjih, v kletih... ustanov, društev ali posameznikov.

Zgodovinski arhiv Ljubljana — Boris Rozman

Le kako naj raziskovalec piše o društvenem življenju svojega kraja brez tega gradiva?

V Zgodovinskem arhivu Ljubljana smo zato začeli z akcijo »reševanja« tega gradiva. Obiskujemo društva, jim razlagamo osnovne pojme o arhivskem gradivu in njegovem pomenu. Začeli smo pisati tudi članke o tej temi in jih objavljati v lokalnih časopisih. Na pobudo Zveze kulturnih organizacij Slovenije smo prevzeli tudi strokovno plat seminarja za člane društev, ki delajo z dokumentarnim gradivom. Seminar je (na žalost) zaradi premajhnega zanimanja, odpadel. Konec leta ga bomo skušali še enkrat pripraviti, tokrat še bolj pripravljeni.

Tako se bomo počasi le mogoče začeli zavedati vrednosti in pome-

60 let gasilstva na Polici

Gasilsko društvo Polica šteje okoli 150 članov. Letos je društvo praznovalo svojo 60 letnico obstoja. Zanimivo je, da so od ustanovitve živi še štirje člani. Tudi letos so, tako kot v minulih letih, člani in drugi krajanji gasilcem z denarjem in sredstvi pomagali pri izpopolnjevanju njihove opreme, ki je iz leta v leto dražja, a je nujno potrebna za reševanje življenj in premoženja pred ognjeno stihijo in za pomoč pri drugih naravnih nesrečah.

Osrednjo slovesnost so pripravili 23. julija. Parade se je udeležilo skoraj 150 gasilcev iz 15 povabljenih društev iz naše in sosednjih občin. Učenci podružnične osnovne šole ter mlajši člani-gasilci so pripravili prijeten gasilski recital, za petje pa je poskrbel domač gasilski kvartet. Slavnostni govornik ob tej priložnosti je bil predsednik izvršnega sveta občine Grosuplje Franc Gruden. Številnim zaslužnim članom so za njihovo delo in dolgoletno članstvo podelili vrsto občinskih, republiških in zveznih gasilskih odlikovanj, najvišje pa je prejel Rudolf Kralj, sicer predsednik društva.

Slovesnost so sklenili z gasilsko veselico, ki je bila po ocenah udeležencev uspešna, kot že dolgo ne.

Ivo Brečič

mogoče realizirati v zamišljenem obsegu. Glede na programirani obseg sredstev za vzgojo in izobraževanje predvideva osnutek prvenstveno zagotovitev zadostnih sredstev za zagotovljeni program,

ki naj bi bil vrednoten na republiški ravni, glede na preostanek sredstev pa se bo potrebno v toku razprave pred sprejemom predloga dogovoriti o izvajanju drugih nalog.

Osnutek predvideva za realizacijo posameznih programov združevanje sredstev iz bruto osebnih dohodkov v naslednji višini:

— v 000 din
— v planskih cenah 1985

Program	1986	1987	1988	1989	1990
1. Zagotovljeni	366.700	386.300	406.400	434.500	462.700
2. Razširjeni oz. dogovorjeni	42.670	46.900	46.000	46.000	46.000
3. Skupne naloge	1.500	1.570	1.625	1.680	1.740
4. Vzajemnost	1.100	1.140	1.185	1.230	1.270
5. Investicije	10.000	9.950	9.740	7.660	3.570
6. Dodatni pr.	26.800	24.000	24.000	24.000	24.000
Skupaj	448.770	469.865	491.950	515.070	539.280

Glede na manjša sredstva za razširjeni oz. dogovorjeni program, bo treba skrajšati predvsem v naslednjem:
— **časno ukiniti razširjen program interesnih dejavnosti**
— **zmanjšati sredstva za šolo v naravi oz. začasno ukiniti to dejavnost**
— **zmanjšati število oddelkov podaljšane bivanja**
— **iz rednega programa črtati sredstva za investicije**
— **zmanjšati število delavcev šolske svetovalne službe, knjižničarjev in vodij šolske prehrane**
— **iz cen vzgojnoizobraževalnih storitev črtati sredstva za moder-**

nizacijo in popravila — opustiti druge dogovorjene naloge.

OBČINSKA SKUPNOST OTROŠKEGA VARSTVA GROSUPLJE

Osnutek samoupravnega sporazuma opredeljuje dejavnost oz. naloge za celovito družbeno skrb otroka od rojstva do vstopa v

šolo, v pregledu zagotavljanja socialne varnosti pa tudi za druge starostne skupine otrok in mladine.

Upoštevana so potrebe otrok in družine, dosežena dosežena raven družbene skrbi za otroke in predvidene možnosti gospodarskega in socialnega razvoja naše občine in SR Slovenije. Zatorej bi razvoj družbenega varstva otrok v naslednjih petih letih moral zagotoviti dogovorjeno raven socialne varnosti in večjo skrb za varstvo materinstva in varstvo družine nasploh.

Osnutek sporazuma opredeljuje cilje uresničevanja družbenega varstva otrok, predvsem pa vsebino in obseg zagotovljenega in skupnega programa, združevanje sredstev, merila solidarnostnega sistema in še nekatere druge opredelitve.

V vsebini zagotovljenega programa ni novosti v primerjavi s sedanjim sistemom.

Tudi v naslednjem obdobju bo zagotovljeni program, ki ga uresničujemo z medsebojno solidarnostjo na republiški ravni vseboval denarne pomoči ter del vzgoje in varstva predšolskih otrok.

Obseg programa male šole naj bi se postopoma le povečeval, vendar tu ne gre za veliko povečevanje sredstev, saj smo že dosedaj zagotavljali 150 urni program kot minimalno obveznost.

Sredstva za družbene pomoči otrokom so usklajena s samoupravnim spozumom o uresničevanju socialnovarstvenih pravic po l. 5. 1985. Novo je predvsem to, da bomo zagotovili vzgojo otrokom, ki so moteni v telesnem ali duševnem razvoju. (Načrtovan je en razvojni oddelek s potrebnimi sredstvi).

Novost, v primerjavi s sedanjim sistemom, so osnove in merila

solidarnosti. V načelu bodo prejemale solidarnostna sredstva tiste občinske skupnosti, ki bodo po enotni prispevni stopnji združile za zagotovljeni program manj sredstev, kot jih potrebujejo za izvedbo tega programa. Vendar pa ne bodo upravičene do solidarnostnih sredstev tiste skupnosti, v katerih pravica do solidarnosti predstavlja do 5% njihovega zagotovljenega programa in tiste skupnosti, kjer je v občini družbe-

ni proizvod na prebivalca višji od 80-odstotnega družbenega proizvoda na prebivalca v SRS.

Po navedenih osnovah in merilih naj bi udeleženci na območju naše občine prejemali solidarnostna sredstva za denarne pomoči okoli 11.500.000 din v posameznem letu.

Za program vzgoje in varstva predšolskih otrok v VVO načrtujemo v letih 1986-1990 naslednje število otrok:

Leto	Oddelkov	Otrok	Sredstva v 000 din
1985	32	620	93.900
1986	36	700	110.348
1987	36	700	115.520
1988	36	700	121.055
1989	36	700	126.745
1990	38	740	132.704

V osnutku samoupravnega sporazuma je predvideno, da praviloma normativov in standardov za izvajanje storitev ne bomo spreminjali. Konkretno normative pa bomo določili v samoupravnem sporazumu o svobodni menjavi dela za obdobje 1986-1990.

V enakem obsegu kot v prejšnjem srednjeročnem obdobju se bo odvijal program vzgojnovarstvene dejavnosti za predšolske otroke, ki niso v VVO. To so: bri-

gadirski vrtci, letovanja, prireditve, ipd.

Novost v osnutku je tudi metodologija načrtovanja in izločanja sredstev za skupni program v SRS: Zaveznici plačila prispevka za ta program bodo nakazovali prispevke na račun Občinske skupnosti otroškega varstva Grosuplje in ne več na račun Skupnosti otroškega varstva Slovenije. Da pa ne bi prišlo do motenj pri izpolnjevanju obvez-